

TILVÆKST Salgsafgrøder nr. 36

Indhold

- MARK
- Vårsædssortiment 2025
- Vårbyg
- Havre
- Vårhvede
- Markært
- Hestebønne

MARK

Vårsædssortiment 2025

Af planterådgiver Henrik Otto Clement

Årets høstresultater er blevet opgjort, og firmaerne har for nyligt offentliggjort, hvilke sorter de har til salg, så her præsenteres forårets sortiment til 2025. Det er muligt at finde yderligere oplysninger om sorterne på sortinfo.dk. Tabellerne ligger som PDF-filer samlet, så det er nemt at udskrive dem.

Vårbyg

Når der skal vælges vårbyg sort, bør første prioritet være et stabilt og højt udbytte over flere år. Dernæst lav modtagelighed for især meldug, bygrust og dernæst skoldplet og bygbladplet. Desuden er det en fordel med resistens over for havrecystenematoder.

Udbytterne i 2024 har været lidt lavere end sidste år, igen som følge af det drilske vejr med et regnfuldt forår og våde forhold omkring høsten i år. Derfor ligger de fleste sorters udbytte også lavere end referenceblandingen. Sorterne NOS Gambit og Blixen er igen i år i toppen og begge ligger fortsat med forholdstal over 100 de seneste tre år. NOS Gambit er dog modtagelig for havrecystenematoder.

Sorten Austen er kommet i handelen i år og ligger udbyttmæssigt helt i top også over de sidste 3-4 år.

Alle sorter er modstandsdygtige overfor meldug.

Blandt maltbygssorterne har Firefoxx og Skyway haft det højeste udbytte over de seneste tre år. Laureate var ikke med 2022, men er ellers på linie med FireFoxx og Skyway.

Tabel 1 Vårbyg sorter 2025. Data fra sortinfo.dk og information fra forhandlerne. Udbyttedata er for årene 2022-2024, mens de øvrige parametre er vist for 2024, medmindre andet er nævnt. Ønskes mere information om årlig variation på kvalitetsparametre kan dette findes på sortinfo.dk.

Vårbyg

***Malt: Forhør altid om afsætning og vilkår for indvejning

Igen i år er der sortsblandinger i handelen. De er ikke testet som en blanding i Landsforsøgene, men her er der listet, hvilke sorter der indgår i sortsblandingerne.

Ewers	Sortsblending 1269	RGT Sirius	KWS Thalix	KWS Curtix
HK	HK sortsblending	LG Bolero	Florence	Firefoxx
DLG	DLG Barley Mix	Prospect	Wish	Blixen

Havre

Ved valg af havresort prioriteres et stabilt og højt udbytte, god resistens mod meldug og havrebladplet, samt et stift strå.

Sorterne Scotty, Symphony og Caddy har de højeste gennemsnits udbytter de seneste tre år.

Dominik er den eneste sort med resistens mod havrecystenematoder, den er derfor stadig ret udbredt, trods dens udbytte i den lave ende.

I forhold til sygdomsmodtagelighed er Scotty den eneste, der skiller sig ud, i det den kun får karakteren 0 i meldugsmodtagelighed, hvorimod de øvrige får mere meldug med karakterer på 2 og 3. Jacky, som er ny i handelen, opnår også karakteren 0, men er kun med i Landsforsøgende for andet år nu.

Tilbøjeligheden til bladpletangreb er stort set den samme for alle sorter.

Tabel 2 Havresorter 2025. Data fra sortinfo.dk og information fra forhandlerne. Udbyttedata er for årene 2022-2024, mens de øvrige parametre er vist for 2024, medmindre andet er nævnt. Ønskes mere information om årlig variation på kvalitetsparametre kan dette findes på sortinfo.dk.

Hayre

Navn	Kerneudb.(fht)																				
	2022-2024		2024		2023		2024		Kerneudbytte (t/kg/ha)	Mereuds. for svampebet (t/kg/ha)	Hektolitervægt (t/kg/ha)	Løjesed (kar. 0 - 10)	Meldug dækning (%)	Bladplet dækning (%)	Strållængde (cm)	Løjesed (kar. 0 - 10)	Havre-nematoder (race I og II) *	Fremavisareal Ct+C2	Meldug (kar. -1 - 4)	Bladplet (kar. 0 - 4)	Forhandler
LSD**	-	ns	5	3	ns	ns	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Blanding **	100	100	100	100	76,3	7,0	50,4	1,0	8,0	5,0	103	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Scotty	101	101	102	99	77,2	5,2	50,3	0,7	0,0	4,9	106	6	-	-	877	0	2	5	2	2	Ewers
Fritz	100	101	101	97	76,9	10,3	53,1	4,3	7,0	8,0	93	9	-	-	0	3	2	3	2	2	HK
Jacky	100	101	100	-	77,2	2,7	52,1	0,4	0,0	3,2	103	0	-	-	0	0	0	0	2	2	VA
Caddy	99	100	96	100	75,9	5,9	49,8	0,6	13,0	3,2	98	3	-	-	286	3	2	2	2	2	Ewers, HK
Symphony	99	99	100	99	75,8	4,1	50,9	1,8	11,0	6,0	103	6	M	M	808	3	2	2	2	2	VA
Lion	95	94	94	96	71,9	6,4	52,4	0,4	10,0	7,0	97	0	M	M	232	3	2	2	2	2	DLG
Dominik	94	96	95	92	73,0	8,4	48,5	0,4	8,0	4,7	95	0	R	R	553	3	2	2	2	2	HK,VA, DLG

*M= modtagelig, R=Resistent

**LSD når forskellen på to værdier er større end LSD-værdien, er de statistisk forskellige.

*** Blanding indeholder; Caddy, Scotty og Symphony

Vårhvede

Kun sorterne Kapitol og Thorus, af de sorter der er i handelen, har været med i Landsforsøgende i 2024. Derfor er det data for 2023, hvor de fleste sorter var med, der bringes igen i år.

Vårhvede dyrkes især for sine bageegenskaber, men er også udbredt blandt kyllingeavlere, der dyrker den som foder. Til brødhvede er det højt proteinindhold, glutenindhold samt rumvægt vigtigst udover udbyttet.

Sorterne Bravens, KWS Fixum og KWS Talisker har de højeste gennemsnitsudbytte over de seneste tre år, med forholdstal på 100 til 105. KWS Talisker har dog svinget en del med udbytteforholdstal mellem 96 og 104.

Glutenindholdet, råproteinindholdet og hektolitervægten er højest i Kapitol efterfulgt af Thorus. Som det ofte ses, vil sorterne enten være gode på kvalitet eller kvantitet, hvilket også er tilfældet her, hvor de to nævnte sorter scorer lavest udbyttedmæssigt.

Tabel 3 Vårhvedesorter 2024. Data fra sortinfo.dk og information fra forhandlerne. Udbyttedata er for årene 2021-2023, mens de øvrige parametre er vist for 2023, medmindre andet er nævnt. Ønskes mere information om årlig variation på kvalitetsparametre kan dette findes på sortinfo.dk.

Vårhvede															
Vårhvede*	Kerneudb.(fht)				Kerneudbytte (t/kg/ha)	Merudb. for svampebek	Hektolitervægt (kg/hl)	Gluten %	Råprotein i TS (%)	Modning (dato for)	Strålhøjde (cm)	Fremavlsareal C1+C2	Meldug (kar. -1 -4)	Gulrust 2022 (kar. 0 -4)	Forhandler
	2021-2023	2023	2022	2021											
LSD**	ns	5	5	5	ns	ns	2,0	ns	-	-	-	-	-	-	
Thorus	100	100	100	100	59,5	1,5	78,5	25,0	13,5	09-08	73	0	3	1	Ewers
Bravens	105	107	107	100	63,6	3,8	76,9	23,4	12,5	11-08	76	85	3	3	VA
KWS Fixum	104	106	104	102	63,2	1,8	77,4	23,9	13,0	10-08	79	65	1	1	DLG
KWS Taliske	100	104	100	96	62,0	2,0	76,8	23,2	13,0	08-08	80	15	1	0	HK
Kapitol	97	98	96	98	58,2	1,5	79,5	25,9	14,0	08-08	79	32	1	0	DLG
KWS Jordum	99														Ewers
*Kun Thorus og Kapitol var med i Landsforsøgende 2024, derfor bringes tal for 2023 høst.															
**LSD når forskellen på to værdier er større end LSD-værdien, er de statistisk forskellige.															
Ingen sorter havde lejesæd															

Markært

Der ønskes en sort med stabilt og højt udbytte, desuden en høj afgrøde ved høst og kraftig vækst, som hjælper på konkurrenceevne mod ukrudtet.

Nye sorter har nået toppen, og det er Symbios, Batist og Helium, der har de højeste gennemsnitlige udbytter i perioden 2022-2024. NOS Impact og Greenway ligger også godt til. Der er dog en del variation, og sorterne skiftes til at score højest i udbyttekampen.

Proteinindholdet er højest i Asgard og Kaplan (hhv. 24,0 og 24,2 %).

Afgrødehøjden ligger mellem 66 og 91 cm ved høst, hvilket er i den høje ende

Tabel 4 Markærtsorter 2025. Data fra sortinfo.dk og information fra forhandlerne. Udbyttedata er for årene 2022-2024, mens de øvrige parametre er vist for 2024, medmindre andet er nævnt. Ønskes mere information om årlig variation på kvalitetsparametre kan dette findes på sortinfo.dk.

Markært

	Kerneudb.(fht)													Forhandler
	2022-2024	2024	2023	2022	Kerneudbytte (hkg/ha)	Råprotein i tørstof (%)	Tusindkornsvægt (g)	Modenhed (dato for)	Plantehøjde (cm)	Afgredehøjde ved høst (cm)	Lejesæd (kar. 0 - 10)	Frøfarve	Fremavlsareal 2024 C1+C2	
LSD*	-	13	7	5	5	1	14	-	-	-	-	-	-	
Blanding **	100	100	100	100	38,0	23,0	223	06-08	85	85	2,3	-	-	
Symbios	111	112	110	-	42,4	23,0	216	05-08	81	78	2,7	-	87	HK
Batist	107	107	112	103	40,8	22,9	226	06-08	84	71	3,5	Gul	50	VA
Helium	107	98	120	104	37,2	23,6	203	07-08	81	76	4,5	Gul	278	DLG
NOS Impac	106	111	102	-	42,1	23,3	211	04-08	87	86	2,7	Gul	34	VA
Greenway	106	105	102	110	40,0	22,2	219	07-08	92	77	3,6	Grøn	298	VA
Kaplan	104	107	104	100	40,5	24,2	194	05-08	86	66	4,1	Gul	287	DLG
Asgard	104	101	108	-	38,6	24,0	202	05-08	80	73	3,2	Gul	49	HK
Kameleon	102	107	99	101	40,8	23,4	215	05-08	81	78	2,8	Gul	17	Ewers
Manager	99	99	98	101	37,5	23,6	208	07-08	81	72	3,4	Gul	59	HK
Ingrid	98	99	93	101	37,5	23,3	239	06-08	85	91	2,2	Gul	394	HK

*LSD når forskellen på to værdier er større end LSD-værdien, er de statistisk forskellige.

**Blanding: Expert, Greenway, Kameleon, Ingrid

Hestebønne

Fokuspunkter til valg af hestebønnesort er udbytte, tidlig modenhed og lav sygdomsangreb. Alle sorterne ligger højt, og ingen er signifikant forskellige fra referenceblandingen i de seneste fire år. Sygdomsangrebene har ikke været store, for rust og chokoladeplet lå dækningen på 2-4 % for alle disse sorter, mens bladplet angrebene lå på 0 % dækning.

Der er registreret vikkeskimmel i 2024 på moderat niveau mellem 0 og 5 %, der er noget under niveauet i 2023, hvor angrebsgraden svingede fra 5-16% i de sorter, der var med det år.

Råproteinindholdet er højest i Synergy og Protina med henholdsvis 31,7 og 31,3 % råprotein i tørstof.

Tabel 5 Hestebønnesorter 2025. Data fra sortinfo.dk og information fra forhandlerne. Udbyttedata er for årene 2022-2024, mens de øvrige parametre er vist for 2024, medmindre andet er nævnt. Ønskes mere information om årlig variation på kvalitetsparametre kan dette findes på sortinfo.dk.

Hestebønner

	Kerneudb.(fht)													Forhandler	
	2022-2024	2024	2023	2022	Kerneudbytte (hkg/ha)	Råprotein i tørstof (%)	Tusindkornsvægt (g)	Chokoladeplet, dækning %	Bladplet (dækning %)	Vikkeskimmel, dækning %	Modenhed (dato for)	Plantehøjde (cm)	Lejesæd (kar. 0 - 10)		Fremavlsareal C1+C2
LSD*	-	8	8	4	4	1	30	-	-	-	-	-	-	-	-
Blanding**	100	100	100	100	55,1	30,0	484	-	-	-	15-09	143	1,6	-	-
Protina	104	105	106	103	58,0	31,3	496	3	0	3	15-09	143	1,2	161	DLG
Futura	103	102	100	107	56,3	30,6	468	4	0	1	15-09	143	1,2	29	HK
Stella	103	101	105	104	55,4	30,5	483	3	0	5	15-09	143	1,1	211	DLG
Apollo	102	98	103	105	54,2	29,7	491	3	0	2	14-09	143	1,6	260	HK
Lynx	102	97	101	107	53,2	29,4	449	2	0	0	15-09	141	1,1	1174	Ewers, VA
Synergy	100	101	-	100	55,7	31,7	485	4	0	5	15-09	144	1,3	20	Ewers

*LSD når forskellen på to værdier er større end LSD-værdien, er de statistisk forskellige.

**Blanding indeholder: Daisy, LG Stego, Lynx, Stella